

Bálák – Átok helyett áldás

Bálák Hetiszakasz tartalma בלק

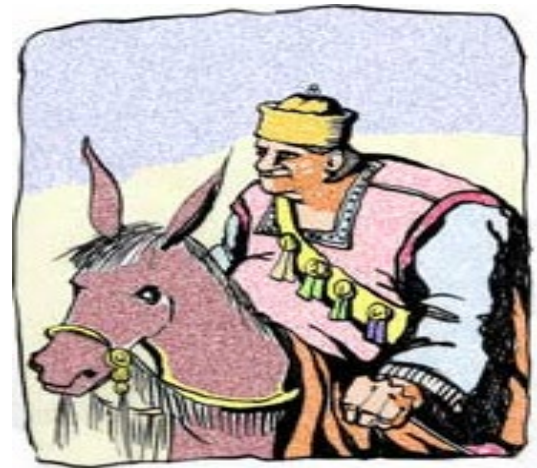
Hetiszakaszunk – Bálák (4Mózes 22:2–25:9.) – részletesen leírja, hogyan bérelte fel páni félelemben Bálák, Moáb királya Bileámot, a mezopotámiai varázslót, hogy jöjjön ésátkozza ki a határon felvonuló, Kánaánba készülő zsidó népet. Ezt Bileám „legjobb tudása szerint” meg is kíséri, de csütörtököt mond: átok helyett áldás jön a szájából.

Bálák, Moáb királya, magához hívhatja **Bileám prófétát**, hogy az megátkozza **Izrael** népét. Út közben a szamár megmakacsolja magát, mivel meglátja az angyalt, akit az **Örökkévaló** azért küldött, hogy elállja az útjukat. – **4Mózes 22:2–41.**

Bileám háromszor, három különböző helyről próbálja meg elmondani átkait, de mindhárom alkalommal áldás hagyja el a száját. **Bálák** az idők végezetéről és a **Messias** eljövételéről is prófétál. – **4Mózes 23–24.**

Izrael fiai áldozatul esnek a **moabita lányok** csáberejének, és azok ráveszik őket, hogy leboruljanak **Peor bálványa** előtt. Amikor egy

magas rangú izraelita tisztviselő nyilvánosan bevisz a sátrába egy **midjánita** hercegnőt, **Pinchász** mindkettőjüket megöli, véget vetve ezzel a nép körében dühöngő csapásnak. – **4Mózes 25:1–9.**

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FÜVÁROS ZSINAGÓGA

ח"ב

Chaim Shaul Glitzenstein: Bálák

Mazel tov! Megszületik a baba, és mindenki boldog. Aztán jön a nagy kérdés: **Mi lesz a neve?** A nagymamának van egy jó ötlete, az anyósoknak egy másik, és még ott vannak a szülők is. Nem tudjuk, milyen nevet adnak a szülők a gyermeknek, de azt tudjuk, hogy milyen nevet nem adnak! Például: **Bálák**. Ennek **háláchikus** oka van. Tilos egy gonosz nevet adni a gyermeknek, mert a gonosz nem maradhat fent, „a gonosz neve el fog tűnni”. **Jogosan kérdeztetek, ha a gyerek nem kaphatja a Bálák nevet, hogyan kaphatta a hetiszakas az Bálák nevet?** Ezzel éppen, hogy örökre megőriztük a gonosz nevét. Lehetett volna másik címet adni a hetiszakasnak..., mint a **Vájérá** szakaszról.

A **hászidizmus** szerint **Bálák neve nem a gonoszság** megőrzése miatt maradt fent, hanem azért, hogy megőrizze a jót, ami belőle fakadt. Mert az elején **Bálák** átkokat „rendelt”, de nagy áldás lett belőle. Vannak áldások, melyekről azonnal lehet tudni, hogy áldás, úgy is éljük meg, és vannak áldások, melyek átkokként indulnak, mégis jó sül ki belőlük. Ezek az áldások a szokásosaknál is nagyobbak. **Bileámtól** is olyan áldások érkeztek, melyeket keresve sem találunk a **Tórában** máshol. **Prófeciát a Messisásról**, aki az egész világon uralkodni fog, **Bileám szavaival**: „**fölszáll csillag Jákobból és feltámad kormánypálca Izraelben, összezúzza Móáb széleit és átfúrja Sész minden fiait.**” **Salamon király bölcsessége** is visszaidézi majd ezt, mikor azt mondja: A fény jóra fordítja a sötétséget. Ez azért lényeges, mert már egy kis fény is nagy sötétséget oszlat el. De a **hászidizmus** továbbmegy, mikor azt mondja, ha valaki sötétséget kap, és fényt csinál belőle, az még sokkal erősebb, mint a normál fény. Ezért hívják a hetiszakaszt **Báláknak**. Emlékezzünk rá, hogy az átkból áldás lett és a sötétség fénybe fordult. És figyeljük meg, maga **Bálák** hogyan bizonyítja ezt a tényt. **Ki származik tőle?** A **moábita Rút**, akitől **Dávid király származik**, akitől pedig a **Messias származik**. Úgy mondják, miután **Bileám** megáldotta **Jakovot** és **leszármazottait**, odafordult **Bálákhoz** és azt mondta, nézd, **Bálák**, utódaid között lesz **Dávid**, **Izrael királya** és a **Messias király**. És pontosan itt fordul a sötétség fénybe.

A fénynek nagyon fontos üzenete van. Mindannyiunk életében vannak válságok, nehéz, keserű, szenvedésteli pillanatok. Ilyen alkalomkor könnyű szomorúságba és depresszióba zuhanni. A hetiszakas azonban arra tanít, hogy fogadjuk el a válságot és átalakítsuk valami mássá, kovácsoljunk előnyt belőle, és fordítsuk javunkra. Ahogy a köznyelv mondja, ha citromot kapsz, készíts belőle limonádét. Például amikor valakinek nem megy jól az üzlet. Bezárhatja az egész vállalkozását, de azt is megteheti, hogy újraépítse. Amikor valakit elbocsájtának az állásából, depresszióba eshet és átkozhatja a balsorsát, de azt is megteheti, hogy újjáépíti önmagát. Ez igaz az összes kínra, amit az ember elszenved. Tudjuk, hogy Isten a teljes jóság és kegyelem, tehát minden, amit értünk tesz, akkor is, ha rossznak látszik, a jóért van. Ez a hit lényege. Meglátni a jót a rosszban, észrevenni az áldásokat, és hamarosan eljön a megváltás, elmúlik a **gálut** összes kínja, eláraszt minket a megváltás fénye, a szenvedés napjai a boldogság, bőség és öröm napjaivá változnak!

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: A legnehezebb szó, amit hallani lehet

Bileám, a pogány próféta története zavarba ejtő nem-szekvenciák sorával kezdődik. Olyan eseményesorozatról van szó, amelynek látszólag nincs logikája.

Először is, a háttér. Az **izraeliták** a pusztában töltött negyven év végéhez közelednek. Már háborúkat vívtak és nyertek **Szihon**, az **amoriták királya** és **Og, Básán királya** ellen. Megérkeztek **Moáb** síkságára - ma a Jordán déli része, ott, ahol a **Holt-tengerrel** érintkezik. **Bálák, Moáb királya** aggódik, és megosztja szorongását **Midián vénéivel**. A **Tóra** nyelvezete ezen a ponton pontosan emlékeztet az **egyiptomiak** reakciójára a **Kivonulás könyvének** elején.

Az egyiptomi fáraó: Mondta népének: „**És undorodott Izrael fiaitól...**” és undorodott **Izrael fiaitól**. (2Móz 1:9-12)

Moáb királya: **És Moáb nagyon félt a nép miatt, mert sokan voltak, és Moáb undort érzett Izrael fiai iránt.** (4Móz 22:3)

Balak azt a stratégiát választja, hogy a jól ismert látnok és jós, **Bilaam** segítségét kéri. Ismét egy irodalmi felidézés történik, ezúttal **Isten Ábrahámhoz** intézett szavaiból: **Isten Ábrahámnak:** „**Megáldom azokat, akik megáldanak téged, és megátkozom azokat, akik megátkoznak téged**”. (1Móz 12:3)

Balak Bileámnak: „**Tudom, hogy akit megáldasz, az áldott lesz, és akit megátkozol, az átkozott.**” (4Móz 22:6)

Ezúttal a párhuzam ironikus (**a Bileám-történet tele van iróniával**). **Ábrahám** esetében **Isten** volt az, aki megáldott. **Bileám** esetében a hatalomról úgy gondolták, hogy magában **Bileámban** lakozik. Valójában **Isten** korábbi kijelentése **Ábrahámnak** már előrevetíti **Moáb** sorsát - aki megpróbálja megátkozni **Izraelt**, az maga is átkozott lesz.

A **Bileám** elbeszélés történelmi háttére jól bizonyított. Több, az **i. e. 2. évezredből** származó **egyiptomi kerámiatöredéket** találtak, amelyek a **kánaáni városok** ellen irányuló kivégző szövegeket - átkokat - tartalmaznak. Az **iszlám előtti araboknál** szokás volt, hogy **isteni befolyás** alatt állónak hitt költőket bíztak meg azzal, hogy átkokat írjanak az ellenségeik ellen. Ami magát **Bilaamot** illeti, **1967-ben** jelentős felfedezést tettek. A **Jordániai Deir Alla templomának falán** találtak egy **gipszfeliratot**, amely egy **Bilaam nevű látnok éjszakai látomására** utal - ez a legrégebbi régészeti forrásban található utalás a **Tórában** megnevezett személyre. Így, bár maga a történet példázatos elemeket tartalmaz, mégis egy meghatározott időbeli és térbeli kontextusba tartozik.

Bileám jelleme mind a **Tórában**, mind a későbbi zsidó hagyományban kétértelmű marad. **Vajon jós volt-e (előjeleket és jeleket olvasott) vagy varázsló (okkult művészeteket gyakorolt)? Valódi próféta vagy csaló volt? Elfogadta-e a szájába adott isteni áldást, vagy meg akarta átkozni Izraelt? Egyes midrás értelmezések szerint nagyszerű próféta volt, Mózes-sel egyenrangú. Mások szerint egy „gonosz szemű” álpróféta volt, aki Izrael bukására törekedett. Amit itt vizsgálni szeretnék, az nem Bileám és nem is az áldásai, hanem a történet előszava, mert itt merül fel az egyik legmélyebb probléma, nevezetesen: mit akart Isten, mit tegyen Bileám? Ez egy dráma három jelenetben.**

Az elsőben követek érkeznek **Moábból** és **Midiánból**. Elmondják küldetésüket. Azt akarják, hogy **Bileám** átkozza meg az **izraelitákat**. **Bileám** válasza az illendőség mintaképe: Maradjatok éjszakára, mondja, amíg én tanácskozom **Istennel**. **Isten válasza egyértelmű: De Isten azt mondta Bileámnak: „Ne menj velük. Nem szabad átkot szórnod arra a népre, mert áldottak”.** (4Móz 22:12)

Rabbi Jonatan Sacks: A legnehezebb szó, amit hallani lehet

Bileám engedelmesen visszautasítja. **Balak** ekkor megkettőzi erőfeszítéseit. Talán több előkelő hírnök és a jelentős jutalom ígérete meggyőzi **Bilaámot**, hogy meggondolja magát? Második követeket és ajándékokat küld. **Bileám** válasza példaértékű: „Még, ha **Bálák** odaadná is nekem ezüsttel és arannyal teli palotáját, semmit sem tudnék tenni, se nagyot, se kicsit, hogy túllépjem az Örökkévaló, az én Istenem parancsát”. (4Móz 22:18)

Azonban hozzáteszi: „**Most pedig maradj itt ma éjjel, ahogy a többiek is, és én majd kiderítem, mit mond még nekem az Örökkévaló.**” (4Móz 22:19)

A következtetés világos. **Bileám** azt sugallja, hogy **Isten meggondolhatja** magát. Ez azonban lehetetlen. **Isten** nem ezt teszi. Meglepetésünkre mégis úgy tűnik, hogy **Isten ezt teszi**: Azon az éjszakán **Isten** eljött **Bileámhoz**, és azt mondta: „**Mivel ezek az emberek eljöttek, hogy elhívjanak téged, menj velük, de csak azt tedd, amit mondok neked.**” (4Móz 22:22)

1. **probléma**: **Isten** először azt mondta: „**Ne menj el!**”. Most azt mondja: „**Menjetek!**”. A 2. **probléma** azonnal megjelenik: **Bileám** reggel felkelt, felnyergelte a szamarát, és elment **Moáb fejedelmével**. De **Isten** nagyon **megharagudott**, amikor elindult, és az **Örökkévaló angyala** az úton állt ellene. **Bileám** a szamarán lovagolt, és két szolgája is vele volt. (4Mózes 22:21-22)

Isten azt mondja: „**Menj!**”. **Bileám** elmegy. **Ekkor Isten nagyon megharagszik. Isten meggondolja magát - nem egyszer, hanem kétszer egyetlen elbeszélés során?** Az elme megfordul. **Mi folyik itt? Mit kellene Bileámnak tennie? Mit akar Isten?** Nincs magyarázat. Ehelyett az elbeszélés áttér **Bileám** szamarának híres jelenetére, amely maga is értelmezésre szoruló rejtély:

Amikor a szamár meglátta az **Örökkévaló angyalát** az úton állni kivont karddal a kezében, letért az útról egy mezőre. **Bileám** megverte, hogy visszaterelje az útra. Ekkor az **Örökkévaló angyala** megállt egy keskeny ösvényen, két szőlőskert között, amelynek mindkét oldalán falak voltak. Amikor a szamár meglátta az **Örökkévaló angyalát**, szoroson a falhoz nyomódott, és **Bilaam** lábát beletaposta. Ezért újra megütötte. Ekkor az **Örökkévaló angyala** tovább haladt előre, és megállt egy szűk helyen, ahol nem volt hely sem jobbra, sem balra fordulni. Amikor a szamár meglátta az **Örökkévaló angyalát**, lefeküdt **Bileám** alá, aki erre megharagudott, és megverte a botjával. Ekkor az **Örökkévaló** megnyitotta a szamár száját, és az így szólt **Bileámhoz**: „**Mit tettem veled, hogy ilyen háromszor megvertél?**”. **Bileám** így válaszolt a szamarának: „**Bolondot csináltál belőlem! Ha kard lenne a kezemben, most rögtön megölnélek!**”. A szamár így szólt **Bileámhoz**: „**Nem a saját szamarad vagyok-e, akin mindig is lovagoltál, mind a mai napig? Szokásom volt ezt tenni veled?**” „**Nem!**” - mondta a férfi. Ekkor az **Örökkévaló** megnyitotta **Bileám** szemét, és meglátta az **Örökkévaló angyalát**, aki kivont karddal állt az úton. Erre mélyen meghajolt, és arccal lefelé esett. (4Mózes 22:23-31)

A kommentátorok többféleképpen oldják fel **Isten** első és második válasza közötti látszólagos ellentmondást. **Nachmanidész** szerint **Isten** első kijelentése, „**Ne menj velük!**” azt jelentette, hogy „**Ne átkozd meg az izraelitákat!**”. A második - „**Menj velük!**” - azt jelentette: „**Menj, de tedd világossá, hogy csak azokat a szavakat fogod mondani, amelyeket a szádba adok, még akkor is, ha azok áldó szavak!**”. **Isten** haragudott **Bileámra**, de nem azért, mert elment, hanem mert nem mondta el nekik a kikötést. A tizenkilencedik században **Malbim** és **R. Zvi Hirsch Mecklenberg** egy másik választ javasolt, amely a szöveg szoros elemzésén alapul. A héber szöveg két különböző szót használ a „**velük!**” szóra az első és a második isteni válaszban. Amikor **Isten** azt mondja: „**Ne menj velük!**”, a héber **imahem**. Amikor később azt mondja: „**Menj velük!**”, a megfelelő szó az **itam**. A két prepozíciónak finoman eltérő jelentése van.

Rabbi Jonatan Sacks: A legnehezebb szó, amit hallani lehet

Az **imahem** azt jelenti, hogy „**velük mentálisan és fizikailag is**”, együtt megy a terveikkel. Az **itam** azt jelenti, hogy „**fizikailag velük, de szellemileg nem**”, más szóval **Bilaam** elkísérhette őket, de nem osztozott a céljukban vagy szándékukban. **Isten** haragszik, amikor **Bilaam** elmegy, mert a szöveg azt állítja, hogy ő ment **im** őket - más szóval, azonosult a küldetésükkel. Ez egy zseniális megoldás. Az egyetlen **nehézséget** a **35. vers** jelenti, amelyben **Isten angyala**, miután felnyitotta **Bileám** szemét, végül azt mondja **Bileámnak**: „**Menj az emberekkel**”. **Malbim** és **Mecklenberg** szerint **Isten** éppen ezt nem akarta, hogy **Bileám** megtegye.

A legmélyebb válasz egyben a legegyszerűbb is. A legnehezebben hallható szó minden nyelven a „**nem**” szó. **Bileám** egyszer megkérdezte **Istent**. **Isten** azt mondta, hogy **nem**. Ennek elégnék kellett volna lennie. **Bileám** mégis másodszor is megkérdezte. Ebben a cselekedetben rejtett a végzetes jellemgyengesége. Tudta, hogy **Isten** nem akarja, hogy elmenjen. Mégis meghívta a követek második csoportját, hogy várjanak egy éjszakát, hátha **Isten** meggondolta magát.

Isten nem változtatja meg a véleményét. Ezért **Bileám** késlekedése nem **Istenről**, hanem önmagáról mondott valamit. Nem fogadta el az **isteni elutasítást**. Az „**igen**” választ akarta hallani - és valóban ezt hallotta. Nem azért, mert **Isten** azt akarta, hogy menjen, hanem azért, mert **Isten** egyszer szól, és ha nem fogadjuk el, amit mond, **Isten** nem kényszeríti ránk az akaratát. Ahogy a **Midrás bölcsei** fogalmazznak: „**Az embert arra az útra vezetik, amelyet ő maga választ**”.

Isten második válaszában, „**Menj velük**”, valódi jelentése: „**Ha ragaszkodsz hozzá, akkor nem tudom megakadályozni, hogy menj - de haragszom, hogy másodszor is kérdezted**”. **Isten** nem változtatta meg a véleményét az eljárás egyetlen pontján sem. Az **1., 2. és 3.** jelenetben **Isten** nem akarta, hogy **Bileám** menjen. A 2. jelenetben az **Ő „Igen”** -je „**Nem**” -et jelentett - de ez egy olyan „**Nem**” volt, amelyet **Bileám** nem tudott meghallani, nem volt felkészülve arra, hogy meghallja. Amikor **Isten** beszél, és mi nem hallgatunk rá, akkor nem avatkozik közbe, hogy megmentsen minket a választásainktól. „**Az embert arra az útra vezetik, amelyet ő maga választ.**” De **Isten** nem volt felkészülve arra, hogy hagyja **Bileámot** úgy haladni, mintha **isteni beleegyezése** lenne. Ehelyett a lehető legegánsabb demonstrációt rendezte az igaz és **hamis prófécia** közötti különbségről. A hamis próféta beszél. Az **igaz próféta** hallgat. A **hamis próféta** azt mondja az embereknek, amit hallani akarnak. Az **igaz próféta** azt mondja nekik, amit hallaniuk kell. A **hamis próféta** hisz a saját hatalmában. Az **igaz próféta** tudja, hogy nincs hatalma. A hamis próféta a saját hangján beszél. Az **igaz próféta** nem a saját hangján beszél („**Nem vagyok a szavak embere**” - mondja **Mózes**; „**Nem tudok beszélni, mert gyermek vagyok**” - mondja **Jeremiás**).

Bileám és a beszélő számár epizódja tiszta humor - és ahogyan már korábban rámutattam, csak egy dolog vált ki isteni nevetést, nevezetesen az emberi nagyképűség. **Bileám** korának legnagyobb prófétájaként szerzett hírnevet. Hírneve **Moábba** és **Midiánba** is eljutott. Úgy ismerték, mint aki az áldás és az átok titkát ismerte. **Isten** most megmutatja **Bileámnak**, hogy ha úgy akarja, még a számára is nagyobb próféta nála. A számár látja azt, amit **Bileám** nem lát: az útjukban álló **angyalt**, aki elállja az útjukat. **Isten** megalázza az önhitteket, ahogyan az alázatosoknak is fontosságot ad. Amikor az emberek azt hiszik, hogy megszabhatják, mit mondjon **Isten**, **Isten** nevet. És ez alkalommal mi is.

A „**nem**” a legnehezebben hallható szó, de gyakran a legfontosabb is - és annak a jele, hogy valaki törődik vele. Ezt tanulta meg végül az alázatos **Bileám**, és ezt kell nekünk is felfedeznünk, ha nyitottak akarunk lenni **Isten hangjára**.

SÁBÁT SÁLOM

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

TÁMUZ 17.

Támuз hónap tizenhetedik napjához a zsidóság sok szomorú eseményt kapcsol, kiemelve gyászos mivoltát:

A hagyomány szerint **Mózes** ekkor törte össze a **kőtáblákat**, amikor meglátta az „**aranyborjú**” körül táncoló tömeget (**2Mózes 32,19**). E napon szűnt meg az áldozatok bemutatása az **Első Szentély ostromának** idején ante **586**-ban (**Misna, Táánit IV, 6**). Voltak oly **bölcsek**, kik úgy vélekedtek, hogy ez a **Második Szentély ostromának** idejében; **70**-ben történt.

Az **Első Szentélyt** még **Nevuhádnecár/Nabukodonozor** babilóniai uralkodó seregei **másfél éves** harc árán **áv** hónap kilencedikén (**tisá beáv**) foglalták el, véget vetve az önálló zsidó államiségnek.

Ekkor állítottak egy **bálványt** a **jeruzsálemi Második Szentélyben** (**Misna, Táánit IV, 6**). Valószínűleg ez a **Makabeusok felkelését** megelőzően az ante **II. században** történt, mások szerint ez az **Első Szentély** idejében **Menáse király** uralkodása alatt (**ante 686 – 642**) történhetett.

Áposztemosz e napon **elégetett** egy **Tórát** (**Misna, Táánit IV,6**). Valószínűleg ez is az ante **II. században** történhetett.

A **Második Szentély** idejében ekkor **törték át Jeruzsálem falait** a **római csapatok**, **70**.ben (**Misna, Táánit IV, 6**). **Júdeában** a **rómaiak** elleni harcok **Néró uralma** idejében, **66**-ban kezdődtek, ki legjobb hadvezérért, **Vespasianust** – a **későbbi császárt** – küldte a rebellió megfékezésére. A hősi ellenállás dacára a **római légiók** győzelmesen vonultak az ország belseje felé és elkezdtek **Jeruzsálem** ostromát.

Az **új fővezér; Titus – Vespasianus fia** és későbbi utóda a **császári trónon** – légiói hódították meg végül is **Jeruzsálemet**. Az ostrom idején sikerült kijutnia a városból **Rábbán Johánán ben Zákájnak** és létrehoznia **Javne** városában a zsidóság fennmaradását, tovább élését biztosító tanházát, iskoláját.

Támuз tizenhetedikével kezdődik a **három gyászhét** (**bén hámcárim**). E napon napkeltétől böjtölünk a csillagok feljöveteléig, tilos az étkezés és az italfogyasztás.

A zsinagógában a **böjtnapokon** szokásos **imabetoldásokat** mondjuk és a **Tórát** is olvassuk: **Mózes** imáját, **könyörgését** és az **új kőtáblákról** szóló verseket (**2Mózes 32, 11 – 14 és 34, 1 – 10**).

A **háftára** is az ilyenkor szokásos: **Jesájá LV,6 – LV,8** versei a megtérés szükségességéről. Ezen a napon is mondjuk a **könyörgő** (**táhánun**) imát.

LITTNER GYÖRGY: JÓZSEF TÖRTÉNETE XI. rész

JÓZSEF TÖRTÉNETE

Még a fele sem telt a hét szűk esztendőnek és az emberek éheztek, mert már minden pénzüket, ami volt odaadták **Józsefnek** a gabonáért.

„Ellankadt Egyiptom országa és Kánaán országa az éhség miatt. És Kánaán országában, a gabonáért, amit vettek: és József bevitte a pénzt Fáraó házába.”

Nincs pénz, nincs gabona, az emberek sorra jöttek Józsefhez könyörögni gabonáért. **József** ekkor a háziállataikat kérte cserébe a gabonáért. Az emberek nem tehettek mást, ha nem akartak éhen halni hazamentek az állataikért.

„Elhozták barmaikat Józsefhez és ő adott nekik kenyeret barmaikért abban az évben.”

Eltelt még egy év és az embereknek ismét elfogyott az élelmük, amit a barmaikért kaptak, éheztek és ismét eljöttek **Józsefhez** kenyeret kérni. Miután semmijük sem maradt különös ajánlatot tettek:

„Elfogyott a pénzünk, és baromcsordáink uramnál vannak; nem maradt semmi csak testünk és földünk. Miért haljunk meg szemed előtt, mi is, földünk is; végy meg bennünket és földünket kenyérért, és leszünk mi is és földünk is Fáraónak szolgálói. És megvette József Egyiptom egész földjét Fáraó számára, és az ország Fáraóé lett.”

József belement az üzletbe megvette egész **Egyiptomot** a **Fáraónak**. Adott az embereknek gabonát enni, meg vetőmagot, hogy termesszenek gabonát, dolgozzanak a földeken és aratáskor a termés ötödét beszolgáltatják a **Fáraónak**, a maradékból pedig éljenek és tegyenek félre vetőmagot. Egyedül a **papok** földje maradt meg, mert a **papok** a **Fáraótól** kapják meg a részüket.

Jákob még tizenhét évig élt boldogan **Egyiptomban**, **Gósen** földjén a családjá körében, és elérkezett a száznegyvenhetedik éve, amikor érezte, hogy vissza kell adni a lelkét az **Örökkévalónak**. Hívatta fiát, **Józsefet**, aki azonnal elindult az atyjához.

„Közeledett az idő midőn Izraelnek meg kell halnia, és hívatta fiát, Józsefet és szólt hozzá: Ne temess el, kérlek Egyiptomban, hanem hogy atyámnál feküdjem, vigyél el Egyiptomból, és temess el az ő sírhelyükben. És ő felelt: Szavaid szerint fogok cselekedni. És szólt: Esküdj meg nekem! És ő megesküdött neki.”

Nem sok idő telt el a látogatás után, amikor jelentették **Józsefnek**, hogy az atyja beteg. **József** azonnal elindult **Gósenbe** és magával vitte a két fiát is.

LITTNER GYÖRGY: JÓZSEF TÖRTÉNETE XI. rész

Jelentették **Jákobnak**, hogy megérkezett a fia, ezért a beteg öregember összeszedte minden erejét és felült az ágyában. Elmondta Józsefnek, hogy az **Örökkévaló** megáldotta őt még **Lúz** városában, megígérte neki, hogy utódait nagy néppé teszi. A **Kánaánba** vezető út során meghalt **József** édesanyja **Ráhel**, akit ott sebtében eltemetett.

„Eljöttem Paddánból, elhalt mellőlem **Ráhel** Kánaán országában, az úton, midőn még egy darab föld volt, hogy **Efrátba** eljussak és eltemettem ott, az **Efrátba**, azaz **Bét-Lehembe** vezető úton. És meglátta **Izrael**, **József** fiait és szólt: Kik ezek?”

Ezen a mondaton muszáj elgondolkodni. **Jákob** nem ismerte fel saját unokáit! **Mi lehet ennek az oka?** Talán az, hogy **Jákob** már memória zavarokkal küzdött? Nem mert előtte meg utána tökéletesen emlékezett mindenre. Egyetlen ok lehetséges, az, hogy **József** tizenhét éven keresztül csak ellátta a családját minden földi jóval, de a gyermekeit egyszer sem vitte el hozzá bemutatni. Valójában kettős életet élt, az egyiket egyiptomi alkirályként, **Cáfenat-Panénah** néven a másikat a héber **József** néven. Most bemutatatta fiait:

„Fiaim ezek, akiket **Isten** itt nekem adott. És ő szólt: Hozd őket hozzám, kérlek, hogy megáldjam őket.”

József odavitte a gyermekeit atyjához, **Menasset**, az elsőszülöttet **Jákob** jobb kezéhez, **Efrájimot** a fiatalabbat pedig a balkezéhez. Először **Jákob** megáldotta **Józsefet**:

„Az **Isten**, aki táplált engem egész életemben, az angyal, aki megváltott engem minden bajtól, áldja meg a fiúkat és viseljék ők is nevemet és atyáim, **Ábrahám** és **Izsák** nevét és szaporodjanak el a földön.

Jákob rátette jobb kezét **Efrájim** fejére és a balkezét **Menasse** fejére **József** azonnal reklamált, hogy **Menasse** az elsőszülött, neki jár a jobb kéz:

Tudom fiam, tudom, ő belőle is nép lesz, és ő is nagy lesz, de kisebbik testvére nagyobb lesz nála és magzata népek sokaságává lesz. És megáldotta őket ezen a napon.”

Milyen érdekes, hogy megismétlődik a történelem. Az ikreknél a fiatalabb **Jálob** vitte többre az elsőszülött **Ézsaunál**, most pedig **Jákob** unokáinál is ugyanez volt a helyzet.

A következő számban folytatjuk a kalandot....

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XVII. RÉSZ

Következésképp még akkor sem használhatók gyógyszerként, ha nem nyújtanak élvezetet. Ez alól kivétel az [élet]veszély esete.

9. §. [Mikor] valakiben vonzalom ébred egy nő iránt, és [annyira] belebetegszik [a szerelemben], hogy életveszélybe kerül, akkor [még ha] az orvos azt mondja is, hogy nincs más gyógyszer rá, mint hogy vele háljon, az illetőt inkább kell meghalni hagyni, mint megengedni neki vele a nemi életet. Ez akár hajadonra is [vonatkozik.]

Az illető még azt sem kaphatja meg, hogy kerítésen keresztül [négy szemközt] beszélhessen a nővel. Inkább haljon meg, mintsem ezt engedélyezzék neki. [Ezeket a megszorításokat azért léptették életbe], hogy a zsidó nőket ne tartsák szeszélyesnek, és [hogyan elejét vegyék] ezeknek a dolgoknak, melyek [végső fok] bujasághoz vezetnek.

Az egyszerű és a bölcs ember felelőssége

10. §. Aki tudatosan, kényszer nélkül áthágja, vagy gúny tárgyává teszi a Tórában felsorolt micvákat, megszenteltleníti [Isten] nevét. Ezért mondja az Írás a fölöslegesen [tett] esküvel kapcsolatban: „...megszenteltlenítend Istened nevét; én vagyok az Örökkévaló, a ti Istenetek.” Ha valaki pedig tíz zsidó jelenlétében teszi ezt, az nyilvánosan megszenteltleníti meg [Isten] nevét.

Ellenkező esetben, ha valaki megtartóztatja magát egy bűn elkövetésétől, vagy teljesít egy micvát, és ezt nem félelemből, rettegésből vagy dicsőség keresése érdekében, hanem csak a Teremtő – áldott legyen – kedvéért teszi – ahogy József megtartóztatta magát, ura feleségétől –, az megszentelt az Örökkévaló nevét.

11. §. Vannak más cselekedetek, amelyek szintén [Isten] neve megszenteltlenítésének [kategóriájába] tartoznak. Ha olyan ember teszi ezeket, aki jól ismeri a Tórát, és jámborságáért köztiszteltben áll: ezek olyan cselekedetek, amelyek nem törvénysértők ugyan, de [miattuk] az emberek becsmérően szólnak róla. Ez is [Isten] nevének megszenteltlenítése. Ilyen például az az ember, aki [árut] vásárol, és nem fizeti ki azonnal, noha van pénze, és eltaszítja magától a pénzét követelő eladót; aki féktelen tréfákat űz, és közönséges emberek körében vagy közelében eszik-iszik; vagy aki nem udvarias, és nem fogadja nyájasan a hozzá közeledőket, hanem veszekszik velük, és rajtuk tölti mérgét; és hasonló. Mindez a bölcs szintjétől függ, óvatosan kell viselkednie, és a törvény határán túl kell helyesen cselekednie.

[Ennek ellenkezője] is [igaz]. Az a bölcs, aki szigorú önmagához, barátságosan beszél másokkal, udvariasan fogadja őket, megalázkodik előttük, de nem alázta meg őket – még az alacsony állásúakat sem –, híven teszi a dolgait, nem fogadja el gyakran közönséges emberek meghívását, nem ül gyakran közélük, és állandóan csak azt látják, hogy Tórát tanul ciceszben és tefilinben, és a törvény kívánalmait meghaladó cselekedeteket visz véghez, feltéve, hogy ezzel nem távolodik el túlságosan [a normális élettől], és nem válik magányossá –, s mindezt olyan fokra viszi, hogy mindenki dicséri, szereti, és cselekedeteit példamutatónak találja, az ilyen ember megszentelt [Isten] nevét. A vers: „És mondta nekem, szolgám vagy Izrael te, akivel dicsőítem magamat”, őrá vonatkozik.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND JÚLIUS 1. – 31. KÖZÖTT

sziván	25.	1.	hétfő		7,00	19,00
	26.	2.	kedd		7,00	19,00
	27.	3.	szerda		7,00	19,00
	28.	4.	csütörtök	<i>Jajm Kippur Kótajn</i>	7,00	19,00
	29.	5.	péntek	⚡: 20.25	7,00	19,00
	30.	6.	szombat	Újhold 1. KORÁCH vége: 21.44	8,00	20,30
támuz	1.	7.	vasárnap	Újhold 2.	8,00	19,00
	2.	8.	hétfő		7,00	19,00
	3.	9.	kedd		7,00	19,00
	4.	10.	szerda		7,00	19,00
	5.	11.	csütörtök		7,00	19,00
	6.	12.	péntek	⚡: 20.20	7,00	19,00
	7.	13.	szombat	CHUKÁT vége: 21.38	8,00	20,15
	8.	14.	vasárnap		8,00	19,00
	9.	15.	hétfő		7,00	19,00
	10.	16.	kedd		7,00	19,00
	11.	17.	szerda		7,00	19,00
	12.	18.	csütörtök		7,00	19,00
	13.	19.	péntek	⚡: 20.15	7,00	19,00
	14.	20.	szombat	BÁLÁK vége: 21.30	8,00	20,15
	15.	21.	vasárnap		8,00	19,00
	16.	22.	hétfő		7,00	19,00
	17.	23.	kedd	Böjtnap, vége: 21,06	7,00	19,00
	18.	24.	szerda		7,00	19,00
	19.	25.	csütörtök		7,00	19,00
	20.	26.	péntek	⚡: 20.07	7,00	19,00
	21.	27.	szombat	PINCHÁSZ vége: 21.20	8,00	20,00
	22.	28.	vasárnap		8,00	19,00
	23.	29.	hétfő		7,00	19,00
	24.	30.	kedd		7,00	19,00
	25.	31.	szerda		7,00	19,00

Ismeretlen zsidók nyomában LXXXVII. Wolf Emil

Wolf Emil (Budapest, 1886. január 2. – Coq-sur-Mer, Belgium, 1947. július 15.) vegyészmérnök, az önálló magyar gyógyszeripar egyik megteremtője.

Budapesten született Wolf Mór nagykereskedő és Löbl Mária fiaként izraelita családban. Münchenben járt egyetemre, vegyészmérnöki diplomát szerzett. Ezután németországi gyárakban dolgozott, majd egy darabig Richter Gedeon mellett működött.

Kereszty György vegyészmérnökkel közösen alapította 1910-ben az "Alka" Vegyészeti Gyárat, 1912 januárjával cégét banktőke segítségével részvénytársasággá alakította, s ez 1913-ban Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára néven működött tovább. Richter Gedeonnal közösen teremtették meg az önálló magyar gyógyszeripart. Kezdeményezője volt a 20. század elején a szintetikus gyógyszerek gyártásának, melyek akkoriban Magyarországon még nem léteztek.

Ő irányította azt a kutatógárdát, amellyel az ultraseptylt előállította, jelentékeny munkái közé tartozott a papaverin ipari gyártása is. Wolf és kutatócsoportja együttműködött Zemplén Géza professzorral, aki a József Nádor Műegyetem Szerves Kémiai Intézetét irányította, a feladatot az 1930-as években sikerült megoldaniuk.

1940-ig töltötte be a vezérigazgatói posztot, 1944-ben zsidó származása miatt deportálták Németországba. 1945-ben tért haza, majd újból vezérigazgatóként elkezdte újjászervezni gyárát. Munkásságának köszönhető a Chinoin hírnevének öregbítése, melynek érdekében külföldi utat is vállalt, s túlhajszolt iramban dolgozott. Belgiumban hunyt el, rövid betegség után.

Kétszer nősült. 1917. november 17-én Budapesten, a Ferencvárosban házasságot kötött dr. Eulenberg Salamon és Fischer Golde lányával, Erzsébettel. 1924-ben elváltak.

1933. március 18-án ismét megházasodott. Második felesége Czuppony Ferenc és Draskovich Erzsébet lánya, Vilma volt.

Újpesten áll mellszobra, mely Tóth Dávid szobrászművész alkotása, s 2010. szeptember 23-án került felavatásra.

Forrás: (wikipedia)

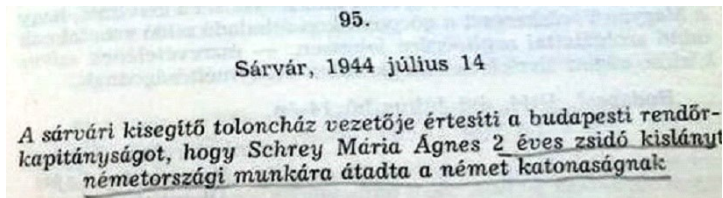
Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XVII. rész

1944. július 13. - 1944. július 19. között

1944. július 13. A szovjet csapatok elfoglalták Vilnát (Vilnius). A Magyarországi Zsidók Lapja cikket közölt a zsidók kikeresztelkedése ellen. A csobánka-pomázi út közelében Szálasi tárgyalást folytatott Szabó László nyugalmazott altábornaggyal, a Mussolini Salo központú államába akkreditált új magyar követtel. Szabó László a Nyilaskeresztes Párt fontosságát hangsúlyozta, közbenjárását ígerte mind a magyar vezetőknél, mind Mussolininál és a németeknél. A Kárpátok előterében a német 1. páncélos hadsereget heves szovjet támadások érték. Lembergben kaotikus állapotok uralkodtak, mert a németek nem tudták kiűriteni az oda települt hatalmas raktárakat. A Halics-Kalus irányú áttörés miatt a németek visszavonultak.

1944. július 14. Horthy elrendelte az Eichmann parancsára deportált kistarcsai zsidók visszahozatalát. A zsidó származású keresztények - katolikus szervezetük a Szent Kereszt Egyesület, protestáns szervezetük a Jó Pásztor Misszió - engedélyt kaptak saját szervezetük megalakítására (2540/1944. M. E. sz. rendelet). Jaross kinevezte a Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége Intézőbizottságának tagjait (190.031/1944. VII. b. rend.): dr. Auer György, Sebestyén András, Antal Sándor, Rózsa Pál, dr. Kádár Mihály, dr. Török Sándor, Tamás Elemér, Somló Endre és Balassa Sándor. Elnöknek Auert, alelnöknek Törököt választották meg. A szövetség irodái a Vörösmarty utcában, a Skót Misszió épületében nyíltak meg. Arnóthy-Jungerth Mihály javaslata alapján hosszabb magyarozó jegyzéket küldtek a tengely országaiban és a semleges országokban

lévő magyar képviselőkre, miszerint az amerikai, svéd és svájci kérések teljesítéséig Magyarország nem küld több zsidót "külföldi munkára". Hoffmann Sándor berlini magyar követ útján a magyar kormány biztosította a jeruzsálemi főmuftit, alaposan megfontolják kérését, miszerint ne engedjenek magyarországi zsidókat Palesztinába vándorolni. Nagyobb angolszász légitámadás zajlott le Budapest, Pétfürdő és Balatonfűzfő térségében.

1944. július 15. Horthy Miklós kormányzó írásban közölte Sztójay Döme miniszterelnökkel, hogy többé nem élvezi bizalmát, katonai kormány kinevezését tartja szükségesnek. Sztójay 11 óra 30 perckor benyújtotta lemondását. 13 órakor, Edmund Veesenmayer meglátogatta a kormányzót és szavaival meghátrálásra kényszerítette. Majd Sztójay Döme fogadta Vajna Gábort, beszámolt neki lemondásáról, majd a lemondás visszavonásáról Vajna kitartásra biztatta a Sztójajt, és biztosította a Nyilaskeresztes Párt támogatásáról. Szintén ezen a napon a kormányzó Budapestre rendelte a szegedi gyalogezredet, melyben feltétlenül megbízott. Az ezred tisztikara azonban kapcsolatban állt Szálasisival.

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XVII. rész

1944. július 16. A szentesi gettó lakosait vasúton Szegedre szállították a Cserzy Mihály utcai téglagyári gyűjtőtáborba. A 2000 fő elhelyezésére alkalmas táborban kb. 8-9000 embert zsúfoltak össze. A téglagyár foglyait június 24-én Auschwitzba, 27-én és 28-án a Bécshez közeli Strasshoffba irányították, ahonnan különböző ausztriai táborokba kerültek. Hitler keményhangú üzenetben intette Horthy Miklóst a márciusi megállapodásoktól való eltéréstől.

1944. július 17. A 14-én Kistarcsára visszaszállított 1.500 zsidó közül 280-at Sárvárra vittek. Veesenmayer propagandakampányt javasolt a deportálások természetének megmagyarázására. A Vörös Hadsereg lengyel területre lépett. Horthy a Csatay Lajos és Vörös János tábornokokkal folytatott megbeszélésén felvetette a németekkel szembeni fegyveres ellenállás lehetőségét. Vörös szerint ez Magyarország nemzeti létének végét jelentené. Magyarország hivatása szerinte a bolsevizmus előretörésének megakadályozása. Veesenmayer azt javasolta Sztójaynak, adjanak ki egy nyilatkozatot a külföld számára, miszerint a deportálás során főleg magyar munkaerőt szállítanak Németországba, és a zsidók minden szükségeset megkapnak "utazásuk" alatt. Ugyanakkor, Ribbentrop ellenezte bármiféle nyilatkozat kiadását.

1944. július 18. Magyar csendőri egységek Ferenczy László csendőr alezredes vezetésével letartóztatták Kasztnert és kilenc napig magánzárkában tartották fogva. A kormány a zsidókérdés állásáról a külföldi képviselők számára küldött jegyzékének részletei: Zsidók kiküldése munkavégzés céljából külföldre átmenetileg felfüggesztést nyert. A Svéd Vöröskereszt, a War Refugee Board és a Jewish Agency javaslati alapján engedélyezték zsidóknak Svédországba, Svájcba, Palesztinába és más államokba való kivándorlását (kb. 400-500 személy). A svájci követség közvetítésével a Jewish Agency for Palestine fel van jogosítva több ezer zsidónak Palesztinába való kivándorlását lehetővé tenni. Ezek a személyek, amennyiben angol hatóságok által kiállított kivándorlási certifikát birtokában vannak, kivándorolhatnak Palesztinába. A War Refugee Board fent említett javaslati alapján a magyar kormány felhatalmazta a Nemzetközi Vöröskeresztet, hogy a 10 éven aluli zsidó gyermekeket Palesztinába küldhesen ki. Ugyanez a bizottság (Board) felhatalmazást nyert arra is, hogy a Magyarországon internált zsidókat anyagilag támogassa.

A megkeresztelkedett zsidóknak külföldre való munkaszolgálati kiküldése a jövőben megszűnik. Külön képviselőt, a Megkeresztelkedett Zsidók Tanácsát állítottuk fel július 6-án, s ez alá tartoznak a megkeresztelkedett zsidók. Az 1941. augusztus 1-jéig megkeresztelkedett zsidók az országban maradnak, de külön lesznek választva a nem zsidóktól.

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XVII. rész

Az elrendelt könnyítések a megkeresztelkedett zsidók számára nemcsak **Budapestre** szólnak, hanem a fővároson kívül élő megkeresztelkedett zsidókra is. A megkeresztelkedett zsidók tekintetében, akiket munkaszolgálatra **Németországba** küldtek ki, felülvizsgálatot helyeztek kilátásba. A legrövidebb időn belül megállapítják, hogy ki tekintendő kitért zsidónak. **A következő személyeknek adták meg a csillagmentességet:**(a) a keresztény hitű papok családtagjainak (szülők, fivérek és nővérek), protestáns lelkipásztoroknál a gyermekek is;(b) egyházi (pápai) rendek tulajdonosainak;(c) a **Szent Sír-rend tagjainak**. A jövőben zsidóknak külföldi munkaszolgálatra való elszállítása az emberiség követelményeinek megfelelően fog történni, és a **Magyar Vöröskeresztnek** ellenőrzési jogot biztosítanak. A koncentrációs táborokba a **Vöröskereszt** közvetítésével élelmiszer-csomagokat lehet az internáltak részére beküldeni.

1944.július 19. Eichmann, Horthy akaratával **másodszor szembeszegülve** sikerrel – kísérelte meg az **1450 kistarcsai** internált deportálását. **Eichmann** utasítására a **Zsidó Tanács** minden tagja **reggel nyolcra** megjelent a **Svábhegyen** lévő **Majestic Szállóban**. Ott a külvilágtól elzárva tartották őket. Eközben, az előző heti csorba kiköszörülése céljából, **Franz Novak SS-Hauptsturmführer** vezetésével egy **Gestapo-egység Kistarcsára** ment, és a magyar zsidótlanító osztag tagjaival, különösen **Baky Lászlóval** és **Ubrizsi Pállal**, a **Rökk Szilárd utcai** kiségitő **toloncház parancsnokával együttműködve**, összeszedte a deportálni kívánt **1.500 főből Kistarcsán** maradt **1.220** főt. Először **teherautókon Rákoscsabára** vitték, majd, az örök brutális ütlegetése mellett, kisméretű **tehervagonokba** zsúfolták, **80-90 főt** egy-egy vagonba, és **Auschwitz-Birkenaubá** szállították őket. A **Magyar Izraeliták Pártfogó Irodájának** képviselőjét, **Bródy Sándort** a **Gestapo letartóztatta**, és szintén **deportálni** akarta. Ő, az akció idejére szintén semlegesített, **Vasdényei István** segítségével tudott elmenekülni. Mikor a **Zsidó Tanács** tagjait végül este elengedték, Bródy értesítette őket. A történetek feldühítették **Horthy Miklóst**, és komoly **nemzetközi** visszhangjuk volt. A betegeskedő **Sztójay Dömét** helyettesítő **Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter** biztosította a **Nemzetközi Vöröskeresztet**, hogy az akciót alacsonyabb szintű német hatóságok intézték, a magyar kormány tudta és beleegyezése nélkül, és ilyen többé nem fordulhat elő, mert a zsidókérdés kezelése a jövőben a **magyar kormány felelőssége** lesz. **Angello Roncalli** (a majdani **XXII. János pápa**) közbenjárta **Horthynál 5000, palesztinai vízummal** rendelkező nevében. **Roncalli keresztlevelekkel** segítette a bujkáló zsidókat.

Folytatjuk...

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XIX. rész

A leghíresebb műve ötven betűnként egyenlő távolságban van kódolva. A két szó közötti szünet pedig művének a témájára utal: a **613** parancsolatra. **Hogyan magyarázod ezt? Véletlen vagy szándékos?** Nehéz azt mondani, hogy emberi tervezés eredménye. A **Tórárt** legalább **1100 évvel Maimonidész** születése előtt írták.

A **Maimonidész kód** lenyűgöző, de nem tudományos. Nem követi a tudományos módszertan szabályait. A tudományban három dolgot kell tenni. Először felállítasz egy hipotézist, azaz írásban megfogalmazod, hogy mit vársz, mi fog történni. Ezután lefuttatod a kísérletet. Aztán elvégzel egy kontrollkísérletet, hogy megbizonyosodj arról, az eredményeid nem véletlenek. A **Maimonidész kód** érdekes, de lehet csupán egy szerencsés véletlen is.

A kutatók ezért kipróbáltak egy másik tesztet, és ezúttal előre megmondták, hogy **chanukával** kapcsolatos szavakat fognak keresni. A keresést Mózes első könyvére korlátozták. A számítógép a „chanuka” szót a **Teremtés könyvében 262** betűs távolságban találta meg (**visszafele**). A **262** volt a minimális távolságú betűsorozat. **Mi az a minimális távolságú betűsorozat?** Ha rákeresel a „chanuka” szóra, többször is megtalálhatod. Lehet, hogy **500 betűnként** vagy **10 000 betűnként** jelenik meg. De a **262** a **minimum**. Ez azt jelenti, hogy a „chanuka” szót a **Teremtés könyvében 262-nél** kevesebb betű kihagyásával nem találod meg.

Érdekes volt, hogy megtalálták a „chanuka” szót a Teremtés könyvében? Igen. **Önmagában ez az eredmény jelentős volt?** Nem igazán. A **Teremtés könyve** nagy könyv. Ha elég alaposan megnézzük, és elég betűt kihagyunk, bármilyen szót megtalálhatunk benne. **Mitől volt mégis jelentős a kísérlet?** Azért, mert **1)** találtak más, **chanukával** kapcsolatos szavakat is, és **2)** a szövegnek ugyanabban a részében találták meg őket.

Tegyük fel, hogy te és én egy futballstadionban ülünk. Egyedül vagyunk, a legfelső sorban, messze a pályától. Én eldobok egy papírrepülőt. A levegőben lebeg, fel-le száll, majd a kapuban landol. Ez igen! De valószínűleg csak szerencsém volt. Csinálok egy másik repülőt. Ugyanaz történik, ismét a kapuban landol. **Hogy csináltam?** Készíték még néhány papírrepülőt, azok is mind a kapuba szállnak. Húha! Egy darab kapuba szálló repülő még lehetett véletlen. **De az összes?**

Nem tudod, hogy csináltam. De azt tudod, hogy csináltam valamit. Talán tanulmányoztam a széláramlatokat a stadionban. Talán valamivel odavonzottam a repülőket a kapuba. Egy biztos, hogy nem volt minden alkalommal szerencsém.

Nézd meg a következő példát (**7. ábra**)! A **chanukai** történet hősei a **hasmoneusok** voltak. A család neve héberül: **chásmonáj**. A számítógép a **chásmonáj** szót közvetlenül a **chanuka** szó mellett találta meg, méghozzá minimálisan **525 betűnként**. A **Teremtés könyve** körülbelül **78 000** betűből áll. **Chásmonáj** bárhol lehetett volna. De pontosan a **chanuka** mellett bukkant fel. Olyan, mintha eldobtam volna a második papírrepülőt, és az is a kapuban landolt volna, közvetlenül az első mellett.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

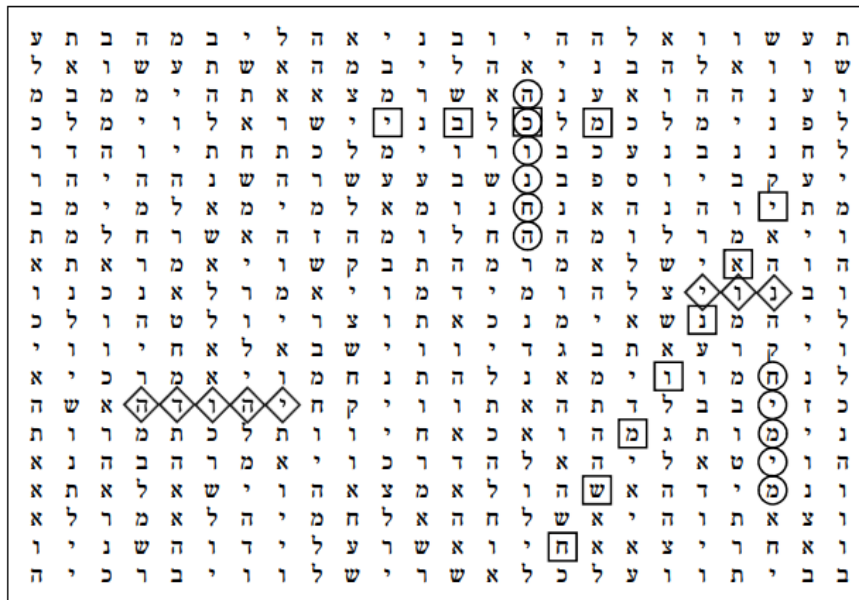
Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórá!

XIX. rész

A **mákábi** egy másik **chanukai** szó. **Makkabeusoknak** hívták a **hasmoneusok** seregét. A számítógép a **mákábit** minimálisan két betű távolságra találta meg. És pont a **chanuka** szót keresztezve. **Júda** volt a **makkabeusok vezetője**, héberül **Jehudá**. A **Jehudá** szintén benne van a szövegben, ugyanazon a helyen, mint a többi szó. A harc **chanuka** idején a **görögök** ellen folyt. **Görögország** héberül: **Jáván**. A számítógép a **Jáván** szót megtalálta visszafelé, a **chásmonáj** szóval keresztezve. A **chanukai csoda** nyolc napig tartott, héberül: **chet jámim**. A **chet jámim** szintén **262** betűs távolságban szerepel, és ugyanazon a területen, mint a többi szó. Ez egy kód. És elképesztő. Minden papírrepülő a kapuban landolt. **Mi történt?**

chanuka	–	החנוכה
hasmoneus	–	חשמונאי
makkabeus	–	מכבי
Júda	–	יהודה
Görögország	–	יוון
nyolc nap	–	ח ימים

Szeretnék tisztázni valamit. Bármilyen hosszú szövegben találhatsz szavakat vagy kódokat. Találhatsz kódokat egy újságban, egy regényben vagy egy doboz gabonapehely hátulján. Egy kód megtalálása nem lenyűgöző. De ha egy szövegben ugyanazon a területen találsz egymáshoz kapcsolódó kódolt szavakat, az már figyelemre méltó. Nem egyes szavak megtalálása érdekes. Az egymáshoz kapcsolódó szavak csoportjai érdekesek. Ezek valódi kódok. A többi csak játék.

Folytatjuk...

Heti Jahrzeit:

Rabbi Tzvi Hirsh Zidichov

Rabbi Tzvi Hirsh of Zidichov (1763. Saprin, Magyarország – 1831. Zidichov, Ukrajna). Chászid vezető és kabbalista. A lublini Chozeh tanítványa. Híres könyve, az Ateret Tzvi, a Zohár kommentárja.

Tzvi Hirsh rabbi a lublini látnok, rabbi Yaacov Yitzchak (a lublini Chozeh) tanítványa volt. A Chozeh-nek fiatalabb testvére, a szombori rabbi Moshe mutatta be.

Tzvi Hirsh rabbi szoros barátságot kötött a Ropshitz-i Naftali Tzvi rabbi tzaddikkal. R' Tzvi Hirsh tanítványai között olyan híres tzaddikok voltak, mint a komarnai rabbi Yitzchak Isaac Rabbi Tzvi Elimelech Dinov (Bnei Yisaschar), rabbi Yitzchak Isaac Zidichov, rabbi Shimon Yaroslav és rabbi Shalom Kaminka.

Tzvi Hirsh rabbi nagyon szenvedélyesen tanulmányozta a kabbalát, különösen a Zohárt és a Kitvei Arit (Yitzchak Luria rabbi írásai). Óriási erőfeszítéseket tett, hogy a zsidókat a Zohár és a Kitvei Ari tanulmányozására ösztönözze. Tanítványai segítségével néhány galíciai jesivát a Kabbala tanulmányozásával bővítette tantervét.

Tzvi Hirsh rabbi a Baal Shem Tov tanításait ötvözte az Ari kabbalájával. Azt mondta, hogy nem lehet felfogni és megérteni a szent rabbikat, ha az egyén nem ismeri a Zohár és a Kitvei Ari-t, amelyek a chászidut forrását és gyökerét jelentik. A tzaddikimba vetett hit hiánya szintén az ilyen ismeretek hiányának következménye. R' Hirsh úgy vélte, hogy ez a kapcsolat hiánya a hit hiányának (chisron emunah) gyökere oka. Azt mondta: „Aki soha nem látta a Sefer HaZohár fényét, az soha nem látott fényt az életében”.

Ateret Tzvi című könyve tartalmazza a Zohárhoz írt kommentárját. Sur Mi'ra Ve'ashe Tov (tartózkodj a gonosztól és tégy jót) című könyvében a Zohár tanulmányozása és a Kitvei Ari segítségével mutatja be a spirituális fejlődés útját.

A komarnai rabbi Jitzchak Isaac azt írja egyik könyvében, hogy tanítója, R' Tzvi Hirsh lelke rabbi Chaim Vital lelkének gyökeréből származik, amely közel áll Rabbi Akiyahhoz. Egyszer rabbi Tzvi Hirsh elmondta testvérének, a szombori R' Móse-nak, hogy egyik előző életében rabbi Jismáel Kohen Gadol volt (a Második Templom főpapjainak egyike).

Nemzedékének tzaddikimjei azt mondták, hogy a híres Jénuká lelke volt, akit a Zohár Balak részében említenek. Egy másik tanítványa, rabbi Jitzchak Izsák Zidichov-i rabbi azt mondta: „Tanítóm szent szájából hallottam, hogy rabbi Shimon Bar Yochai egyik tanítványa volt”.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Mediterrán csicseriborsó saláta

A csicseriborsó egy igazi superfood alapanyag, amit nagyon sok mindennel lehet kombinálni. Mi most egy egyszerűbb salit hoztunk belőle, ami tökéletes köret, de vege ételként magában is megállja a helyét.

Hozzávalók: 2 fő

Salátához:

- 1 konzerv csicseriborsó (400 g-os kiszírelés)
- ½ db sárga kaliforniai paprika (250 g/db)
- ½ db kígyóuborka (200 g/db)
- 1 db paradicsom (100 g/db)
- 1 fej lila hagyma (100 g/fej)
- 1 szál angolzeller

- 50 g bébispenót
- 4 ek olívaolaj

Öntethez:

- 1 ek sötét balzsamecet
- 2 gerezd fokhagyma
- ½ csokor petrezselyem
- ½ csokor bazsalikom
- só, bors

Elkészítés:

A mediterrán csicseriborsó-saláta első lépéseként a csicseriborsót lecsepegtetjük és egy keverőtálba tesszük. Hozzáadjuk az 1 cm-es kockára vágott paprikát és uborkát, a cikkezett paradicsomot és lila hagymát, a vékony szeletekre vágott zellert és végül a spenótleveleket. Alaposan összekeverjük, és elterítjük egy tálon.

Az olívaolajat és a balzsamecetet egy tálba öntjük, belereszeljük a fokhagymát, hozzáadjuk a felaprított petrezselymet és bazsalikomot, sózzuk, borsozzuk és az egészet alaposan kikeverjük. Az öntetet a salátára csorgatjuk, összeforgatjuk, és ezennel el is készültünk.

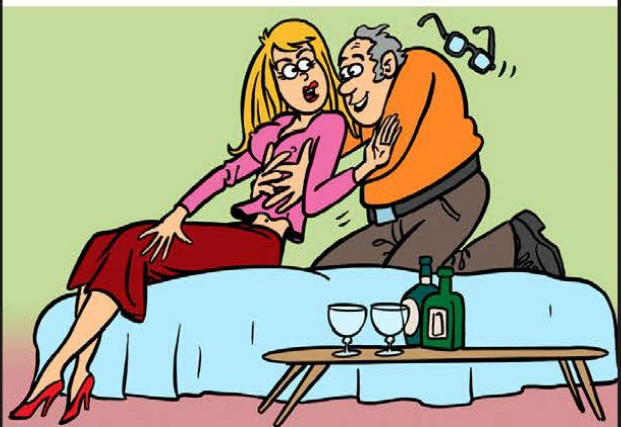
Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

							VERÉB- HANGON SZÓL	A JAPÁNOK NEMZETI ITALA	IZLAND SPORT- JELE	ARÁNY, FIZETÉSI RÉSZLET	GYAKORI IGEVÉG- ZŐDÉS	POR- TUGÁL AUTÓK JELZÉSE	AZ ORRÁHOZ	A POÉN 1. RÉSZE
							RÓMAI 100-AS TÁROLÓ- ESZKÖZ					A PINCE IRÁNYÁBA ... MARK, VÉDJEGY		
							NŐI HANGFAJ				VAN ILYEN ÚT ISI!	PÁJSZER		
							A KÁLJUM VEGYJELE RAKÉTÁT ELINDÍT		IDEGEN LEVEGŐI SZAPO- RÁN VER				ENERGIA, RÖVIDEN FEBRUÁRI	
K	A POÉN 2. RÉSZE	HEGY- CSÚCS	A MÁTRA LEGMA- GAŠABB CSÚCSA	KÉTSZE- MÉLYES KÁRTYA- JÁTEK	GÁRDA TAGJAI	FEST- MÉNY LITER, RÖVIDEN				FÉNY- TELEN, TOMPA DEPÓ				
TÁMLA NÉLKÜLI KONYHA- SZÉK								LERA- KÓDÁS SZERVES GYÖK						
KELET- INDIAI PÁLMA						TÉTelt VÉGIG- MONDÓ KUTATÓ								
ÁLL ALAT- TI ZSÍR- PÁRNA					ZÚZÓGÉP ÉRDES A HANGJA							IRODAHÁZ OLDALAI! ERŐS MÉRÉG		
EBBE A MÁSİK IRÁNYBA							SZLOVÁK VÁROSKA SULI						KÖZÉPEN TÖRI NEVEL, TANÍT	
TISZTELT, RÖVIDEN		CSÍRA- MENTES BELSŐ SZERVÜNK							MADÁR- FEGYVER MEGA- RÖVIDEN					
FŐVÁROS- BAN VANI			FELDÍ- SZÍTETT GURÍTÓS SPORTÁG				FARSANGI ÁLARC MONOPÓ- LIUMFÉLE							ÚTBUR- KOLAT
MŰVELTE- TŐ IGE- KÉPZŐ				HULL A HÓ SZÓL A MALACI				A MŰLT IDŐ EGYIK JELE RONDÍT			GÖRÖG BETŰ IDE-ODA BILLEG			
DZSUNGEL							ACÉL- DARABI ARAB FÉRFINÉV			LAKÁJ LILA, A KÖZEPÉNI				
A FÖLD- HÓZ RÓGZÍT						OROSZ RÓF VALAKI ORRÁTÓL						MAG NÉL- KÜLI TŰZI KÖRŰL- KERÍTETT		
A TANULÓ VEZETŐ JELE		BEFŐZÉS KELLÉKE! RÉGI			FEL- NAGYÍT AGRÁR- ESZKÖZ								FILLÉR, RÖVIDEN FARMER- MÁRKA	
ALAPKÖ SZÉLEI EME			DOMBOR- MŰ PÁROSAN SZÉGI							DÍSZ- ELŐADÁS DÖNTŐ ELEJEI				
							HÉTFOKÚ HANGSOR TÖK BELSEJEI				RELATÍV, RÖVIDEN AZ ŐSZ VÉGEI			
ENGE- DÉLY NÉLKŰL TÁVOZÓ	P													

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ב

IMÁIDŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Júl. 19. – 2024. Júl.26.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
19. péntek	7:00	19:00
20. szombat	8:00	20:15
21. vasárnap	8:00	19:00
22. hétfő	7:00	19:00
23. kedd	7:00	19:00
24. szerda	7:00	19:00
25. csütörtök	7:00	19:00
26. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
19. péntek	20:15	20. szombat	21:30
26. péntek	20:07	27. szombat	21:20

POÉN SAROK

Két spicces barát egymást támogatva megy hazafelé.

- De jó lenne, ha egér lennék! - mondja az egyik.
- Miért akarsz éppen egér lenni? - kérdezi tőle a barátja.
- Mert az anyósom csak az egértől fél.

Kilénk tagjai közül sokan nyaralnak vagy éppen készülnek elutazni. Nekik és minden tagunknak kívánunk jó utat és jó pihenést. Várjuk vissza őket zsinagógánkba, hogy továbbra is minden nap imádkozhassunk.

Jövő héten Tisá Be Áv, a böjt vége (kedd este 21.06.). A nagy melegben vigyázzunk magunkra, javasoljuk csak azok böjtöljenek, akinek az egészségük ezt megengedi.

A 613 PARANCSOLAT

XII.

**Ki nem váltott
számár lenyaka-
kazása**

**„És, ha nem
váltod ki
szegd nyaka-
kát”**

(2Mózes 13:13)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilénk tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt július 24.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla